

- [3] Vargha A: Klinikai audit a radiológiában, Magyar Radiológia, 2008. 82. évfolyam 3-4. szám
- [4] Vargha A: Klinikai audit – egy egészségügyi minőségügyi felmérés bevezethetőségéről, Magyar Radiológia

- online, 2014. 3. évfolyam 7. szám
- [5] Vargha A: A klinikai audit – a bürokráciát kerülő minőségügyi rendszer, IME 2015. XIV. évfolyam 8. szám

A SZERZŐ BEMUTATÁSA

Dr. Vargha András 1988-ban végzett a Debreceni Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán. 1992-ben tett radiológus szakvizsgát. 1988-tól 2003-ig a Soproni Erzsébet Kórházban dolgozott beosztott orvosként, majd a CT-, később a CT-MR-részleg vezetőjeként, az utolsó 3 évben az osztály szakmai vezetője volt. 2003-2012-ig több kórházban párhuzamosan dolgozott (Csorna, Kapuvár,

Mosonmagyaróvár, Pápa) konzulensi, szakorvosi, ill. osztályvezetői funkcióban. 2012. óta az oberwarteri székhelyű Közép- és délburgenlandi kórházegyesület főorvosa. Minőségüggyel és eljárásértékeléssel radiológusként 1996. óta foglalkozik. 2007 és 2009 között tagja volt az EU-irányelv (Clinical Audit for Medical Radiological Procedures) radiológiai paneljének, 2010 óta tagja az Európai Radiológusok társasága (ESR) Audit és Standard Bizottságának. 2013 és 2016 között országos radiológiai minőségügyi szakfőorvos (GYEMSZI, majd OBDK).

Az SZTE-n is elérhető az új módszer az Alzheimer-kór korai diagnosztizálására

Az Alzheimer-kór a szellemi hanyatlás – demencia – leggyakoribb oka, Magyarországon mintegy 200 ezer beteget tartanak számon. Az elbutulás lassan fejlődik ki, és lassan fokozódik. Az emlékező és ítélőképesség romlik, és személyiségzavar is kialakulhat. A Pozitron Emissziós Tomográfia (PET) vizsgálattal az Alzheimer-kór kialakulásában fontos szerepet játszó kóros fehérjéket, az Amyloid lerakódásokat tudják kimutatni, és az agyi metszetképeken megjeleníteni. Az eljárással a korábbi módszerekhez képest lényegesen nagyobb biztonsággal igazolható az Alzheimer-kór, már a betegség korai szakaszában is. A vizsgálat már az SZTE ÁOK Nukleáris Medicina Intézetében is elérhető, hiszen az intézet két PET berendezéssel is rendelkezik.

– A PET berendezéssel pozitron sugárzó izotópokkal jelölt anyagokat tudunk leképezni, és ezeket fel tudjuk használni a betegségek megállapításában. Intravénásan adunk be egy készítményt, vagyis egy molekulát a páciensnek, ez az anyag az amiloid plakkok megjelenítésére alkalmas. Ezeket a plakkokat nagyon jó felbontással teszi láthatóvá az eljárás – mondja Pávics László, az SZTE ÁOK Nukleáris Medicina Intézet vezetője. – Összességében az Alzheimer diagnosztikája a jelenleg rendelkezésre álló minden lehetséges eszközt felhasználva is csak körülbelül 70 százalékos biztonságú. Elbutuláshoz sok betegség vezethet, Magyarországon a leggyakoribb ok az Alzheimer, a második helyen az érlelmeszesedés eredetű elbutulások betegségek állnak, de akár egy egyszerű depresszió is vezethet átmeneti tünetekhez, ezért a diagnosztikát mindenképpen javítani kell. Ennek egy új, a korábbiaknál lényegesen megbízhatóbb módszere az amiloid specifikus pozitron emissziós tomográfia. Az új módszer révén a páciensek így már a betegség igen korai fázisában megtudhatják, hogy az Alzheimer-kór már kialakult náluk.

– Tény, hogy egyelőre gyógyíthatatlan betegségről van szó, de a korai felismerés több szempontból is fontos – mutat rá Pávics professzor. – Nem mindegy, hogy a ma elérhető gyógyszeres kezeléseket a betegség mely stádiumában kezdjük el. Továbbá az sem mindegy, hogy a beteg még beszámítható állapotban tudhatja meg azt, hogy milyen betegségben szenved, mi várható a további élete során; hogy lesz-e ideje elrendezni az ügyeit önmaga és családja számára, hiszen a betegség folyamatos leépüléssel jár. A korai diagnosztika tehát biztosítja a beteg számára az önrendelkezést. Ugyanígy a hozzátartozók számára is fontos a tájékoztatás, hiszen a betegek egy idő után ápolásra szorulnak, a családnak is fel kell erre készülni.

Az egészségügyi hálózat is fel tud készülni a későbbi gondozásra: például ha a beteg cukorbeteg, a betegsége előrehaladott stádiumában a gyógyszer- illetve inzulinadagolást már nem lehet rábízni. Ha időben tudunk intézkedni arról, hogy erre megoldás szülessen, akkor például elkerülhető az, hogy a beteget ne kelljen a téves inzulinadagolásból eredő szövődmény miatt kórházban ápolni. A vizsgálatok eddigi eredményei azt bizonyították, hogy az amiloid PET vizsgálat eredménye a betegek 65 százalékánál megváltoztatta az addigi kezelést.

Az Alzheimer-kór esetében tehát nagyon fontos a diagnosztika és ez a módszer tovább javítja a pontosságot. A másik fontos pillér a terápia, az ápolás megtervezése, a harmadik pedig a standardok kidolgozása arra, hogy hogyan kell a gyógyszerkeri próbálási protokollokat megváltoztatni ennél a betegségnél.

SZTE Nemzetközi és Közkapcsolati Igazgatóság